

24.10.2020

רחלי בסון

מורה יזמית, חוקרת ומפתחת תכנים בתחומי ההוראה וההדרכה, המעודדת לחינוך לערכים ולחינוך הטכנולוגי בארץ; מרצה בהשתלמויות לבתי ספר ובעלת האתר הדרך להדרכה שלך.

חינוך לערכים - לא על החינוך ההומניסטי לבדו

הממד החינוכי באשר הוא, קיים בכל מרחב כיתתי בו מצוי איש חינוך. איש חינוך באשר הוא, אינו מודד את המעשה החינוכי בידע האינפורמטיבי המועבר בשיעור לפי סילבוס. איש חינוך מודד את המעשה החינוכי במיצוי ומציאת הזדמנויות לשיח ערכי עם תלמידיו. ייתכן וישנה בקרב חוגי חינוך דעה או תפיסה, כי החינוך בעולם המודרני מהווה חינוך נטול ערכים, חינוך הדוחף לקדמה ושיפורים טכנולוגיים שנועדו לשפר את איכות ורווחת חיי האדם. יש שרואים בחינוך מעין זה חינוך עקר, נטול ערכים ומשמעות.

כמורה ואשת חינוך בחינוך טכנולוגי ובתחום הנדסת מכונות בפרט, מה יותר יפה מדיון בערכים אודות פרויקט טכנולוגי המוצע על ידי תלמידים? ייתכן ומורים לחינוך ההומניסטי ירימו גבה וישאלו, מה הקשר בין מכונה לבין ערכים? תשובתי לכך פשוטה: האדם.

בהיותנו מלמדים בני אדם לחשוב יחד, אנו מלמדים בהכרח בשילובם של ערכים. למידה מעין זו באה לידי ביטוי באופנים הבאים: מציאה של בעיה אנושית, מחשבה על פתרונות טכנולוגיים אשר יכולים לסייע, מציאת חלופות קיימות ואפשרויות לנוכח מסגרת תקציב, מקום ועוד. בהיותנו מקיימים חשיבה על הסביבה ועל הצורך של אדם כזה או אחר במציאת פתרון טכנולוגי לקושי שהוא חווה, אנו מלמדים לחשיבה על הזולת. בהיותנו מנהלים דיונים בין בני נוער אנו מלמדים לתרבות שיח, פיתוח יכולת הקשבה וכבוד הדדי. בהיותנו מעודדים למציאת פתרונות וחלופות אנו מלמדים ללקיחת אחריות ובדיקה "היכן אני יכול לתרום ולסייע?" חינוך לערכים הינו חינוך מתוך חווית הקיום. בתוך כל התהליכים הנמנים לעיל, אנו מסייעים לחזק בקרב בני הנוער את גיבוש זהותם ומסייעים להם לתרגל את החשיבה הראויה שתהיה בחברה הישראלית.

בימים אלו, יש לי את הזכות לחקור ולהרחיב אופקיי בתחום מדעי הרוח. לראייתי, מדעי הרוח מעניקים מהות, מדעי החברה מעניקים משמעות והמדעים המדויקים מעניקים אינפורמציה. לתפיסתי החינוכית אשר משלבת בין תחומים אלו: הרואים עצמם כאנשי הוראה גרידא, יגיעו לכיתה ללמד נוסחאות ותאוריות. אך, וזהו אך גדול... הרואים עצמם כאנשי חינוך המצמיחים אנשים ואת דור העתיד, ראוי שיראו בכל שיעור, בכל תחום באשר הוא, כהזדמנות לדיון ערכי ולקשר אנושי המכיל מהות ומשמעות אשר מעבר לידע האינפורמטיבי.

בימים אלו של אירועים חריגים כמו אונס הנערה באילת, מוות נער מקטטה בגן נר ומקרים רבים אשר נובעים ממשברים חברתיים וכלכליים, גם בהיותנו מלמדים בלמידה מרחוק, חובה מוסרית חלה עלינו כמחנכים והיא לחפש את הקשר האנושי, הדואג והאכפתי. קשר שמלמד לחשוב על האחר שנמצא למולנו שעות רבות מבעד לעדשת המצלמה. קשר שאינו עומד רק בתחום שאלות דיסקטיות בלבד, אם כי חורג הוא לשאלות הנוגעות לדילמות מוסריות, זה הקשר אליו אנו בני אדם צמאים ונדמה שהיום יותר מתמיד.

להרצאות/ השתלמויות לשילוב חינוך לערכים בעידן למידה מרחוק ניתן לפנות לכתובת המייל:

rbason7@gmail.com

מוזמנים להאזין לקטעי האודיו ביוטיוב מאת רחלי בסון: איש חינוך לעומת איש הוראה, איכפתיות לא בהגדרת תפקיד.

